

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۹		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۱۰ / ۹
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۱	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر</p> <p>معنی و مفهوم هر یک از عبارات ها و بیت های زیر را به نثر روان بنویسید.</p> <p>۱- پسری داشت صاحب فراست. ۲- لباس پادشاه، کُله‌ی کوتاهی دارد. ۳- جهان پیش چشمش چو یک بیشه شد. ۴- ابراهیم را بازداشته بودند. ۵- بزّاز قفل را حيله کرد تا بگشاد. ۶- خدایت ثنا گفت و تبجیل کرد. ۷- مصلحت آن دیدم که دامن از صحبت فراهم چینم. ۸- همه عمر بروبازو زدم تا تو کافر دل پشتواره بندی و ببری؟ ۹- بازرگان مردی را برای تعهد او بگذاشت تا وی را تیمار می‌دارد. ۱۰- حرف و صوت و گفت را برهم زخم تا که بی این هر سه با تو دم زخم ۱۱- درخت تو گر بار دانش بگیرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۱ ۱
۲	<p>ب) معنی لغت</p> <p>معنی هر یک از واژه‌های مشخص شده را بنویسید .</p> <p>۱۲- پیکان اندر استخوان وی بماند. ۱۴- جرگه‌ی شکارگاه مرال است. ۱۶- برای گذراندن دوران <u>نقاهت</u>، جایگاهی خوش‌تر از منزل ما پیدا نمی‌شد. ۱۸- عمر برف است و آفتاب <u>تموز</u>. ۱۳- جمعی <u>ظرفا</u> به در خانه‌ی بخیلی رفتند. ۱۵- جامه پشمین از برای <u>کد</u> کنند. ۱۷- فزاینده‌ی دانش و <u>فر</u> و <u>زور</u>. ۱۹- دید و بازدید، <u>مورث تجدید الفت</u> و <u>صفای قلوب مکذره</u> است.</p>	۲
۳	<p>پ) خودآزمایی</p> <p>۲۰- با توجه به بیت «قمر را روشنایی نامه داده / عطارد را دوات و خامه داده»، چه رابطه‌ای میان عطارد، دوات و خامه وجود دارد؟ ۲۱- با توجه به عبارت «گاو دعا گفت و کمر خدمت به طوع و رغبت بست»، مفهوم کنایی «کمر خدمت بستن» را بنویسید. ۲۲- در جمله‌ی زیر، سعدی برای «گلستان» چه فایده‌ای برشمرده است؟ «گردش زمان، عیشی ربیع آن را به طیش خریف مبدل نکند» ۲۳- نظام عالم وجود را نظام احسن می‌گویند؛ یعنی هیچ کاستی و نقصی در آن نیست. کدام بیت زیر، مؤید این مفهوم است؟ الف) اگر یک‌دوزه را برگیری از جای ب) چو نیکو بنگری در اصل این کار خلل یابد همه عالم سراپای هم او بیننده، هم دیده است و دیدار</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵
«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم»		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۹		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۱۰ / ۹
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	نمره
	۲۴- در داستان تمثیلی «سی مرغ و سیمرغ»، پرنده‌ای به نام «هدهد»، رمز (نماد) چیست؟	۰/۲۵
	۲۵- بیت زیر، کدام آیهی قرآنی را تداعی می‌کند؟ «از پی هر شکست، پیروزی است از دل شب، سپیده می‌آید»	۰/۵
	۲۶- با توجه به بیت زیر، شادابی و شکوفایی و عطرگل، نشانه‌ی چیست؟ «پاک است طرب‌نامه‌ی خوش‌بوی سلوکش این گل که چنین چهره‌ی خرسند گشوده است»	۰/۵
۴	ت) درک مطلب	
	۲۷- با توجه به مفهوم کلی بیت زیر، شاعر، به مخاطب خود چه بوصیه‌ای دارد؟ «دانه پنهان کن، به کلی دام شو غنچه پنهان کن، گیاه بام شو»	۰/۵
	۲۸- در بیت «ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن / تأثیر اختران شما نیز بگذرد» به کدام باور عامیانه و قدیمی اشاره شده است؟	۰/۵
	۲۹- معنای قسمت مشخص شده‌ی بیت زیر را بنویسید. «چرخ بزرگوار یکی لشکری بکرد لشکرش ابر تیره و باد صبا نقیب»	۰/۵
	۳۰- عطار در بیت «چون فرو آیی به وادی طلب / پیشت آید هر زمانی صد تعب»، وادی «طلب» را چگونه توصیف می‌کند؟	۰/۵
	۳۱- در بیت زیر، «روی زرد شدن» کنایه از است. «وگر کشته آید به دشت نبرد شود نزد شاهان مرا روی، زرد»	۰/۵
	۳۲- در سروده‌ی عاشورایی «و کنار درک تو / کوه از کمر شکست»، واژه‌های «تو» و «کوه» به ترتیب، به چه کسانی اشاره دارند؟	۰/۵
	۳۳- با توجه به متن زیر، به سؤالات پاسخ دهید. «به روزگار سلطان محمود به فرمان وی درباب خواجه ژاژ می‌خایدم که همه خطا بود. از فرمان‌برداری چه چاره، به ستم وزارت مرا دادند و نه جای من بود.»	۱
	الف) «ژاژ خاییدن» به چه معناست؟ ب) مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید.	
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم»	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۱۰ / ۹	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۵	<p>ث) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی</p> <p>۳۴- عبارت های صحیح را با علامت «ص» و عبارت های غلط را با علامت «غ» مشخص کنید. الف) آرمان رنو، اثر زیبایی خود «شب های ایرانی» را با اثرپذیری از مولوی آفریده است. ب) در نثر مرسل، از مترادفات استفاده نمی شود و توصیفات کلی و کوتاه است. ج) در ادبیات مشروطه، توصیف اجتماع و جلوه های آن ظهور یافته و ادبیات متعهد ما مبتنی بر آن است. د) درون مایه ی غزلیات فخرالدین عراقی را اغلب «فلسفه» و «پند و حکمت» تشکیل می دهد.</p> <p>۳۵- چه کسی، «کلیله و دمنه» را در نیمه ی قرن ششم هجری از عربی به فارسی برگرداند؟</p> <p>۳۶- هر یک از آثار زیر، از چه کسی است؟ الف) انسان کامل (ب) پالیزیان (ج) تشنه ی طوفان</p> <p>۳۷- در شعر زیر، کدام آرایه ی ادبی، در «خلق صحنه ی حماسی»، نقش مؤثرتری داشته است؟ چو نزدیک گشتند پیر و جوان دوشیر سرافراز و دو پهلوان خروش آمد از باره ی هر دو مرد تسو گفتی بدزید دشت نبرد</p> <p>الف) استعاره (ب) مراعات نظیر (ج) اغراق (د) تشبیه</p> <p>۳۸- در بیت زیر، شاعر با اشاره به «داستان حضرت سلیمان(ع)»، کدام آرایه ی ادبی را به کار گرفته است؟ «گرچه مورم ولی آن حوصله با خود دارم که ببخشم، بُود ار ملک سلیمان از من»</p> <p>۳۹- با توجه به شعر زیر: هرگز کسی نداد بدین سان نشان برف دل تنگ و بینوا چو بطان برکنار آب الف) یک آرایه ی «تشخیص» بیاید. ب) «مشبه» را در بیت دوم تعیین کنید.</p>	۱ ۰/۲۵ ۰/۷۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵
۶	<p>ج) حفظ شعر</p> <p>۴۰- کدام گزینه، بیت زیر را کامل می کند؟ «مالک ملک وجود، حاکم الف) هست و نیست (ب) رد و قبول هرچه کند جور نیست، ورتو بنالی جفاست»</p> <p>۴۱- برای تکمیل بیت زیر، ترکیب درست را از داخل کمانک انتخاب کنید و بنویسید. «آرزو بی خبر از خویش به آغوش حیات چشم واکرد و پیدا شد» (جهان دگری - دیرینه دری)</p> <p>۴۲- هر یک از بیت های زیر را کامل کنید. الف) هفت اختر بی آب را، کاین خاکیان را می خورند ب) بی ته، یارب، به بُستان ج) چون خلق درآیند به بازار حقیقت د) دولت عشق بین که چون از سر هم آب برآتش زخم، اگر رویا، کسش هرگز مبویا</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵
	جمع نمره	۲۰

«موفق باشید»